

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi; Et In Conimbricensi Academia
Sacrarvm Litterarvm Olim Primarii Professoris Emeriti De
Divina Gratia Pars ...**

Continens Prolegomena sex, & duos priores libros De Necessitate Divinæ
Gratiæ Ad Honesta Opera

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1620

Cap. XVI. Proponitur contrariæ sententiæ fundamentum ex Patrum
loquutionibus desumptus, vt retorqueatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94086](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94086)

CAPVT XVI.

Proponitur contrarie sententia fundamentum ex Patrum loquutionibus desumptum, ut retorqueatur.

1. *Proponitur fundamentum aduersariorum.*

HACTENVS ratione, & discursu tantum egimus contra tertiam sententiam supra relatum, quia vero illa præcipue fundatur in loquutionibus Augustini, & aliorum Patrum, veleriam Conciliorum, quæ illum postea imitata sunt, ideo loquutiones illas in hoc capite obijciemus, in sequentibus vero non solum illi sententiæ non fauere, sed potius illam improbare ostendemus. Proprium igitur illius sententiæ fundamentum, ex Augustino sumptum est, ipsum ad confutandos Semipelagianos reduxisse initium bonæ operationis ad sanctam cogitationem, quam dicit esse specialem gratiam, & inde concludit, omne opus bonum esse ex gratia. Talem autem cogitationem specialem gratiam esse solum ostendit Augustinus ex illo principio, quod non est in potestate nostra illam nobis procurare, ideoque à Deo debeat præparari; sed omnis cogitatio boni honesti inducens cum effectu ad honestum actum virtutis moralis, est huiusmodi, ut constat ex dictis, nam loquimur de prima cogitatione; ergo ex sententia Augustini omnis talis cogitatio sancta, etiam in ordine moralis boni consentanei lumini naturæ, est vera gratia, & ratione illius omnis actus moralis pender essentialiter à gratia.

2. *Pro adducto fundamentum aduersariorum.*

Prima propositio assumpta probatur ex varijs locis Augustini. Primus est lib. 2. contra duas epist. Pelagian. cap. 8. ubi inde probat, nihil boni posse ab homine perfici, vel inchoari, quia nec cogitatio talis boni, quæ necessario præcedit omnem bonum affectum haberi potest à nobis ex nobis, sed ex Deo, dicente Apostolo 2. Corinth. 3. Non sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est. Et eodem fere modo ponderat eadem verba libr. de Grat. & lib. arbitr. cap. 7. & de Bono perseuer. cap. 8. Et illis adiungit verba Ambrosij, libr. de Fuga sæcul. c. 7. Non est in potestate nostra cor nostrum, & nostra cogitationes. Quæ verba iterum refert cap. 19. & illis addit, Nec ipse facta, & dicta præterijt, non enim est dictum, factumve hominis, quod non ex cordis cogitatione procedat.

3. *2. Locum ex eodem Augustino.*

Alter principalis locus apud Augustinum est in lib. 2. de Peccator. merit. c. 17. ubi initium prauæ voluntatis ait esse, quia bonum, vel latet, vel non delectat: unde è contrario initium bonæ voluntatis esse dicit ipsius boni noticiam, & de illo voluptatem, & quia delectatio supponit cognitionem, fit, ut ad cognitionem totum hoc initium reuocetur. Subiungit autem, & ad hoc probandum inducit illud Ieremias 10. Scio Domine, quia non est in homine via eius, nec viri est, ut ambulet, & dirigat gressus suos. Quod profecto maxime dictum videtur, propter præuias cogitationes bonas, quas sibi ipse homo præparare non potest, nisi prius Deus incipiat. Estque similis locus Augustini in q. 2. lib. 1. ad Simplicium circa finem, ubi, ut ostendat initium boni esse ex Deo, ait, Quis habet in potestate tali visio attingi mentem suam, quo eius voluntas moueatur ad fidem? Et eodem modo dicere posset, quo eius voluntas moueatur ad bonum actum, & addit. Quis autem omnino amplectitur aliquid, quod eum non delectet? Aut quis habet in potestate, ut ei occurrat, quod eum delectare possit. Et post multa concludit. Restat ergo, ut voluntates eligantur, sed voluntas ipsa nisi aliquid occurrerit, quod delectet, atque inuitet animum, moueri nullo modo potest. Hoc autem ut occurrat, non est in hominis potestate.

4. *3. Locum ex ipso Augustino & Patribus alijs.*

Præterea faciunt illa testimonia, in quibus Patres aiunt, omnes cogitationes bonas esse à Deo & ex gratia. August. vel potius Gennadius de Eccles. dogmat.

cap. 82. Mala cogitationes (inquit) non semper à demonibus sunt, bona autem semper sunt à Deo. Et serm. 171. de Tempore habet Augustinus dignam illo sententiam. Quid, quid boni cogitauerit homo subito corde percussus, sciat quia hospes veniat illi de celo: quem hospitem paulo superius gratiam esse explicauerat. Deinde Fulgentius libr. de Incarnat. & Grat. c. 12. 13. & 19. dixit per gratiam Christi fieri. Ut sancta cogitationis possibilitatem recuperemus, quam in primo homine perdidimus. Et Prosper contr. Collat. c. 10. & ad obiectionem 8. Gallorum, ait à ducentis quatuordecim Sacerdotibus definitum esse, Gratiam Dei per Iesum Christum non solum ad cognoscendam, sed etiam ad faciendam iustitiam per actus singulos adiuuare, & à Concilio Africano traditum esse, vtrumque Dei donum esse & scire, quid facere debeamus, & diligere ut faciamus. Quæ verba habentur in Concilio Mileuit. cap. 4 & in Africano. c. 79. & fere similia habentur in Arausicano c. 7. ubi definit, Per naturæ vigorem nihil boni cogitare homines posse, ut expedit, id est, ita ut ad aliquid boni operandum sufficiat, & cap. 9. ait, Diuini est muneris cum & recte cogitamus, & pedes nostros à falsitate, & iniustitia tenemus. Quæ est etiam 22. sententia Augustini apud Prosperum. Ergo ex sententia Patrum omnis honesta cogitatio est gratiæ donum per Christum, ac subinde salutem hac ratione ad omne opus bonum est aliqua gratia necessaria.

Tertio faciunt testimonia, quæ probant illam cogitationem dari nobis ex meritis Christi: quæ sumi possunt ex epistolis apud Augustinum à 90. vsque ad 105. Ibi enim docent Augustinus, & Africani Patres, & consentiunt Pontifices, ad vincendas tentationes, & vitando peccata etiam contra legem naturæ, & ad bene, sancteque viuendum esse necessariam Christi gratiam, sed illa cogitatio congrua, & honesta, quæ est efficax ad aliquod virtutis opus, etiam est efficax ad vitandum peccatum, & vincendā aliquam tentationem; ergo est ex Christi meritis; ergo est vera gratia. Hæc vltima consequentia probatur, quia Christus non meruit nobis dona naturæ, seu creationis, sed gratiæ, quia ut ait Augustinus epist. 105. Christus non pro nullis ut homines conderentur, sed pro impijs mortuis est, ut iustificarentur.

CAPVT XVII.

Ex eorundem Patrum sententijs, cogitationem naturalem congruam non esse verum gratiæ auxilium demonstratur.

VERVNTAMEN si quis attentè legat has Patrum sententias, & alias, in quibus Pelagium reprehendunt, quod solam libertatem, legemque, vel doctrinam gratiam appellaret; facile intelliget, quam sit interpretatio hæc à sensu Patrum aliena. Dico ergo ex sententia Patrum, cogitationem honestam mere naturalem, & ex cursu naturalium obiectorum per lumen rationis naturalis conceptam, etiam si habeat actum voluntatis consequentem, & ideo congrua sit, non esse veram gratiam, quia nostra iustificatio fit, vel inchoatur. Probatur primo, quia beneficium creationis, licet non contemnenda ratione possit dici gratia, non tamen est illa gratia, de qua Scriptura loquitur, & de qua dicit Paulus, Non irritam facio gratiam Dei, nam si per legem iustitia; ergo gratis Christus mortuus est, ad Galat. 2. Sed hæc cogitatio honesta comprehenditur sub gratia creationis; ergo. Maior est Concilij Carthag. epist. ad Innoc. 95. inter epistolas Augustini, & satis declarata est in proleg. 3. Minor probata est fuisse in præcedentibus. cap. declaraturque in hunc modum: nam gratia creationis intelligi potest, vel solum beneficium creationis præcise sumptum, vel ut includit quicquid est ex natura rei debitum, seu consequens ad ipsam crea-